

Länsstyrelsen i Norrbottens läns föreskrifter om inrättande av vattenskyddsområde och föreskrifter för Mattila i Haparanda kommun;

beslutade den 24 april 2025.
(7389-2020)

Länsstyrelsen har med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutat att inrätta vattenskyddsområde i Mattila i Haparanda kommun. Beslutet med tillhörande kartor förvaras hos Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen föreskriver med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. följande.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Definitioner

I dessa föreskrifter avses med:

Avfall: Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren avser eller är skyldig att göra sig av med.

Dagvatten: Vatten som rinner av från gator, vägar, tak och andra hårdgjorda ytor vid regn eller snösmältning och som inte tränger ner i marken.

Deponering: Uppläggning eller förvaring av avfall på eller i jorden, där avfall förvaras under längre tid än ett år.

Farligt avfall: Sådant avfall som avses i 2 kap. 3 § avfallsförordningen 2020:614.

Förorenade massor: Massor från ett område, en deponi eller mark, grundvatten eller sediment, vars föroreningshalter överskrider lokal eller regional bakgrundshalt.

Hantering: En verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, användning, omhändertagande, destruktion, spridning, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Kemiska bekämpningsmedel: En kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, orsakar skada

eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Begreppet omfattar växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter samt växtprodukter inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. Även träskyddsmedel inkluderas.

Miljöfarlig verksamhet: Med miljöfarlig verksamhet avses sådan verksamhet som avses i 9 kap. 1 § miljöbalken (1998:808).

Motorfordon: Motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is. Här omfattas bland annat bil, traktor, skoter, vattenskotter och motorbåt. Uttryckligt undantag från definitionen görs för eldriven rullstol eller eldrivet fordon med en tramp- eller vevanordning som är att anse som cykel.

Mängder som normalt förekommer inom ett hushåll: Avser hantering av den mängd som motsvaras av enstaka förpackningar av de storlekarna som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring i samband med målning av enskilt bostadshus ingår också i begreppet.

Naturgödsel: Gödsel av alla slags exkrementer och urin från alla djur som hålls, göds eller föds upp av människor. Gödsel från direkt betande djur ingår inte i begreppet naturgödsel i dessa föreskrifter.

Processvatten: Vatten som används i något steg i industriell tillverkningsprocess och ses som förorenat vatten.

Sekundärt skydd: Med sekundärt skydd avses a) invallning för enskilt förvaringskärl vilken rymmer hela kärlets volym, b) invallning som är gemensam för flera förvaringskärl och rymmer minst 50 procent av den totala lagringskapaciteten, dock minst den största cisternens volym, c) dubbelmantlade rörledningar, d) uppsamlingstråg eller annan anordning som säkerställer att vätska och andra medier kan uppfångas från ett läckande förvaringskärl eller vid spill, eller e) invallad yta eller yta med uppsamling som säkerställer att vätska och andra medier kan uppfångas från ett läckande uppställt fordon. Det sekundära skyddet utgörs av ett tätt material som är beständigt mot avsett ämne.

Slagg: Uppstår vid olika typer av metallurgiska reaktioner. Slagg består huvudsakligen av oxider i form av oönskade ämnen och metaller, och metall med alltför hög föroreningshalt, och avskiljs till exempel som masugnsslagg. Slagg kan även uppstå vid oxidation av metall vid smält- och värmningsprocesser. Slagg kallas även de sintrade klumpar av obrännbart material och aska vilka bildas vid förbränning av fasta bränslen (t.ex. kol och koks).

Spillvatten: Förorenat vatten från hushåll (toalett-, disk-, dusch-, bad- och tvättvatten), industrier, serviceanläggningar, kylvatten eller annan flytande orenlighet.

Upplag: Plats på eller i jorden eller i vattnet för uppläggning eller tillfällig förvaring av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd

miljöstatus eller andra förorenade produkter. Som upplag betraktas inte plats på marken för kompostering av hushållsavfall från enskilt hushåll.

Primär skyddszon

1 § Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Förvaring eller annan hantering av sammanlagt mer än 150 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor utan nederbördsskydd och sekundärt skydd, som rymmer hela den lagrade volymen, är förbjuden. Undantag från förbudet gäller för oljetankar för bostadsuppvärmning som förvaras inomhus och som är utrustade och placerade så att hela den lagrade volymen kan samlas upp vid läckage. Undantag från tillståndskravet gäller även för transporter samt för drivmedel i fordon och arbetsmaskiners egna bränsletankar.

2 § Kemikalier

Hantering av större mängder kemikalier än vad som normalt förekommer inom ett hushåll kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Brandsläkningsarbete inom vattenskyddsområdet kräver efter avslutad insats omedelbar kontakt med den kommunala nämnden för miljöfrågor.

3 § Kemiska bekämpningsmedel

Hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor. Undantag från tillståndskravet gäller hantering av bekämpningsmedelklass 3 i samband med punktsanering av ohyra eller skadedjur i anslutning till byggnader.

4 § Växtnäringsämnen

Lagring eller spridning av naturgödsel, humanurin eller slam från reningsverk eller enskild reningsanläggning kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor. Undantag från tillståndskravet gäller trädgårdsskötsel med mängder som normalt förekommer inom ett hushåll.

5 § Avlopp och dagvatten

Utsläpp av spillvatten eller processvatten kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Anläggning för avledning av dagvatten kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor. Undantag från tillståndskravet gäller anläggning för avledning från ytor som utgörs av tomtmark, lokalgator eller gång- eller cykelväg.

6 § Avfall

Lagring eller deponering av farligt avfall eller förorenade massor är förbjuden. Undantag gäller om lagringen sker med sekundärt skydd.

7 § Vaghållning, markarbeten och muddring

Upplag eller tillverkning av asfalt, mesa, slagg eller oljegrus är förbjuden.

Upplag av snö härrörande från trafikerade ytor utanför primära skyddszonen är förbjudet. Snötippning i vattendrag är förbjudet.

Schaktningsarbeten som är större än 400 m³, till exempel i samband med vägbyggen eller annat byggande, kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

8 § Båttrafik

Lastning, lossning eller tankning av motorfordon på vattendrag får inte ske om inte åtgärder vidtas för att minimera risken för att ytvatten ska förorenas genom t.ex. spill.

9 § Vattenbruk

Etablering av fisk- eller skaldjursodling är förbjuden.

10 § Miljöfarlig verksamhet

Etablering av anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

11 § Växtnäringsämnen

Lagring eller spridning av naturgödsel, humanurin eller slam från reningsverk eller enskild reningsanläggning kräver anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor. Undantag från anmälningsplikten gäller trädgårdsskötsel med mängder som normalt förekommer inom ett hushåll.

12 § Avlopp

Utsläpp av spillvatten eller processvatten kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

13 § Avfall

Lagring eller deponering av farligt avfall eller förorenade massor är förbjuden. Undantag gäller om lagringen sker med sekundärt skydd.

14 § Vaghållning

Snötippning i vatten är förbjudet.

15 § Båttrafik

Lastning, lossning eller tankning av motorfordon på vattendrag får inte ske om inte åtgärder vidtas för att minimera risken för att ytvatten ska förorenas genom t.ex. spill.

16 § Vattenbruk

Etablering av fisk- eller skaldjursodling kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

17 § Miljöfarlig verksamhet

Etablering av anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

18 § Allmänna bestämmelser

Övergångsbestämmelser

För befintlig verksamhet som omfattas av förbud enligt dessa föreskrifter får bedrivas i oförändrad omfattning intill dagen två år efter skyddsföreskrifternas ikraftträdande. Därefter får verksamhet som omfattas av förbud inte bedrivas.

För befintlig verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt dessa föreskrifter ska ansökan om tillstånd eller anmälan inlämnas senast på dagen två år efter ikraftträdande. Ny verksamhet som kräver tillstånd får påbörjas endast om tillstånd erhållits.

Dispens

Om särskilda skäl föreligger och det är förenligt med vattenskyddets syfte, kan tillsynsmyndigheten medge dispens från ovan meddelade föreskrifter. Tillsynsmyndigheten kan då föreskriva de särskilda villkor som behövs för att undvika vattenföroreningar.

Tillstånd

I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter får sådant medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor och kan bli förknippat med villkor. Tillstånd söks hos den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Anmälan

I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska anmälan lämnas till den kommunala nämnden för miljöfrågor senast 6 veckor före det att åtgärden påbörjas.

Skyltning

För uppsättande av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde inom ett avstånd av 50 m från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen (1971:948) länsstyrelsens tillstånd. Inom vägområdet krävs tillstånd av väghållningsmyndighet enligt 43 § väglagen (1971:948).

Dessa föreskrifter träder i kraft den 24 april 2025.

På Länsstyrelsens vägnar

LOTTA FINSTORP

Monika Olofsson